

L 131 (som vedtaget): Forslag til lov om nationalparker.

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 24. maj 2007

Forslag

til

Lov om nationalparker

Kapitel 1

Formål

§ 1. Lovens formål er ved oprettelse af nationalparker at

- 1) skabe og sikre større sammenhængende naturområder og landskaber af national og international betydning,
- 2) bevare og styrke naturens kvalitet og mangfoldighed,
- 3) sikre kontinuitet og muligheder for fri dynamik i naturen,
- 4) bevare og styrke de landskabelige og geologiske værdier,
- 5) bevare og synliggøre de kulturhistoriske værdier og mangfoldigheden i kulturlandskabet,
- 6) understøtte forskning og undervisning i områdernes værdier,
- 7) fremme befolkningens muligheder for at bruge og opleve naturen og landskabet,
- 8) styrke formidlingen af viden om områdernes værdier og udvikling,
- 9) understøtte en udvikling til gavn for lokalsamfundet, herunder erhvervslivet, med respekt for beskyttelsesinteresserne og
- 10) styrke bevidstheden om områdernes værdier gennem inddragelse af befolkningen i nationalparkeres etablering og udvikling.

§ 2. Miljøministeren kan oprette en nationalpark, hvis området har national eller international betydning på grund af de naturmæssige og landskabelige værdier i området, og hvis oprettelsen giver mulighed for på kortere eller længere sigt at opfylde lovens formål.

Stk. 2. Nationalparken skal sammen med andre danske nationalparker kunne repræsentere de vigtigste danske naturtyper.

Stk. 3. Oprettelse af nationalparken skal kunne forbedre og styrke mulighederne for en koordineret og langsigtet udvikling af de naturmæssige, landskabelige, geologiske, kulturhistoriske og friluftsmæssige værdier i samspil med nationale interesser, lokalbefolkningen og erhverv.

Stk. 4. Nationalparker kan oprettes på landjorden, på ferske vande og på havet.

§ 3. Efter gennemførelse af proceduren i §§ 4-7 kan miljøministeren fastsætte regler om formålet med nationalparken, målsætningerne for udviklingen heraf og afgrænsningen af nationalparken. Bekendtgørelsen kan også indeholde regler om begrænsning af kompetencen til planlægning efter reglerne i planloven inden for nationalparken.

Kapitel 2

Nationalparkforslag

§ 4. Miljøministeren kan udarbejde et forslag til nationalpark på grundlag af undersøgelser, der beskriver området og viser, at oprettelsen af nationalparken kan opfylde lovens formål. Der skal være gennemført borgerinddragelse i forbindelse med undersøgelserne.

Stk. 2. De kommunalbestyrelser, der vil kunne blive berørt af et forslag til nationalpark, skal meddele samtykke til, at ministeren udarbejder et forslag.

§ 5. Før miljøministeren udsteder regler om oprettelse af en nationalpark, skal et forslag offentliggøres og udsendes til offentlig debat.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter en frist på mindst 16 uger for fremsættelse af kommentarer til forslaget.

Stk. 3. Et nationalparkforslag sendes til de berørte lodsejere, de lokale og statslige myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, og de organisationer m.v., som må antages at have en væsentlig interesse deri.

Stk. 4. Forslaget skal ledsages af supplerende information om hovedformålet med den foreslåede nationalpark, de overordnede beskyttelsesinteresser og udviklingsmuligheder for nationalparken, nationalparkbestyrelsens sammensætning og det økonomiske grundlag, som oprettelsen og driften af nationalparken baseres på.

§ 6. Hvis der efter udløbet af fristen efter § 5, stk. 2, foretages væsentlige ændringer af forslaget til nationalpark, skal det ændrede forslag offentliggøres med en ny frist.

Stk. 2. Ministeren fastsætter fristen for offentliggørelsen på mindst 8 uger for fremsættelse af kommentarer til forslaget

§ 7. Miljøministeren kan kun ændre reglerne for en nationalpark efter at have gennemført proceduren i §§ 4-6.

Stk. 2. Hvis det er en beskeden udvidelse, som de berørte lodsejere har anmodet om, og hvis området kan bidrage til, at formålet med nationalparken opfyldes, kan ministeren dog ændre reglerne om afgrænsningen af en nationalpark uden at følge proceduren i §§ 4-6.

Kapitel 3

Nationalparkfonde

§ 8. Miljøministeren opretter en nationalparkfond for hver nationalpark.

Stk. 2. Fonden er et uafhængigt organ inden for den statslige forvaltning.

§ 9. Fondens formål er at etablere og udvikle nationalparken inden for de rammer, som er fastsat ved oprettelsen.

§ 10. Fonden står for udarbejdelse og revision af nationalparkplanen, og fonden skal virke for, at planen gennemføres.

Stk. 2. Fonden skal sikre, at der informeres om nationalparken, og at befolkningen inddrages i beslutninger om udviklingen og driften af nationalparken.

§ 11. Fondens midler udgøres af en bevilling, der fastsættes på de årlige finanslove, og af bidrag fra kommuner og andre bidragydere.

Stk. 2. Fonden kan modtage arv, gaver m.v. og tilskud.

Stk. 3. Fonden aflægger regnskab og revideres efter de for staten gældende regler.

Ledelse og sekretariat

§ 12. Fonden ledes af en bestyrelse (nationalparkbestyrelsen), der udpeges af miljøministeren.

Stk. 2. Bestyrelsen skal bestå af en formand og 6-12 medlemmer udpeget efter indstilling fra berørte organisationer, kommuner og staten. Når nationalparkrådet er nedsat, tiltrædes bestyrelsen af 1 eller 2 medlemmer udpeget af miljøministeren efter indstilling fra nationalparkrådet.

Stk. 3. Bestyrelsen udpeges for 4 år. Genudpegning kan ske én gang. Hvis formanden eller et medlem afgår i utide, udpeges afløseren for resten af perioden.

Stk. 4. Bestyrelsen fastsætter med bistand fra miljøministeren en forretningsorden for fonden.

§ 13. Fonden afholder udgifterne til sekretariatet, til honorering af de medlemmer af bestyrelsen, der skal have vederlag, og til den øvrige administration.

Stk. 2. Bestyrelsen kan bemyndige formanden og sekretariatet til at træffe beslutninger og afgørelser på bestyrelsens vegne i et nærmere bestemt omfang.

Virkemidler

§ 14. For at realisere nationalparkplanen kan fonden inden for formålet med nationalparken

1) indgå frivillige aftaler om naturbevaring, naturpleje, drift, naturgenopretning, styrkelse af kulturhistoriske værdier og offentlighedens adgang,

2) købe, forvalte og sælge fast ejendom,

3) afholde drifts- og anlægsudgifter,

4) afholde udgifter til forsknings-, informations- og oplysningsvirksomhed om nationalparken og

5) yde lån og tilskud til kommuner, foreninger, stiftelser, institutioner m.v. og private ejendomsjere.

Stk. 2. Fonden kan erhverve landbrugspligtige arealer efter reglerne om fonde i § 24 i lov om landbrugsejendomme.

Stk. 3. Tilskud efter stk. 1, nr. 5, kan gøres betinget af, at der indgås aftaler som nævnt i stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Aftaler efter stk. 1, nr. 1, kan tinglyses på ejendommen. Tinglyste aftaler er bindende for ejere og indehavere af rettigheder over ejendommen, uanset hvornår retten er stiftet.

Stk. 5. Fondens betaling i forbindelse med indgåelse af aftaler efter stk. 1, nr. 1, jf. nr. 5, beregnes som udgangspunkt på samme måde som i forbindelse med indgåelse af aftaler til opfyldelse af Natura 2000-planen efter lov om naturbeskyttelse, dvs. svarende til det tab, som aftalen påfører lodsejeren.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om fondens administration af midlerne, herunder generelle tilskudsforudsætninger og om ændring og bortfald af tilskud.

§ 15. Når fonden har gennemført et naturforvaltningsprojekt på et areal, der er erhvervet af fonden, overdrages arealet til miljøministeren til videre drift, idet der indgås aftale om driften i overensstemmelse med nationalparkplanen. Tilsvarende overdrages et areal til kommunalbestyrelsen, når dette har sammenhæng med kommunens øvrige arealdrift.

Stk. 2. Kravet om overdragelse gælder ikke for arealer, hvor der er etableret anlæg eller opført større bygningsfaciliteter, der tjener informations-, formidlings-, undervisnings- eller forskningsformål.

Kapitel 4

Nationalparkråd

§ 16. Der oprettes et lokalt nationalparkråd for hver nationalpark. Nationalparkrådet er rådgivende for nationalparkbestyrelsen i sager af større betydning og om principielle spørgsmål.

Stk. 2. Nationalparkbestyrelsen beslutter sammensætningen af rådet og nedsætter det for en periode, der svarer til bestyrelsens funktionsperiode.

Stk. 3. Rådets medlemmer udpeges efter indstilling fra berørte myndigheder og fra interesse- og erhvervsorganisationer, erhvervsliv og foreninger med interesse i nationalparken. Endvidere kan der udpeges særligt sagkyndige medlemmer m.v.

Stk. 4. Rådet vælger blandt medlemmerne en formand og en næstformand.

Kapitel 5

Nationalparkplanen

§ 17. Nationalparkfonden skal inden for en frist fastsat af miljøministeren udarbejde en plan for etablering og udvikling af nationalparken som helhed og i de enkelte dele af parken.

§ 18. Nationalparkplanen skal redegøre for nationalparkens nuværende og potentielle

- 1) naturværdier, herunder væsentlige naturtyper og arter, og
- 2) landskabelige og kulturhistoriske værdier,

Stk. 2. Planen skal beskrive,

- 1) hvordan naturkvaliteten kan styrkes, herunder ved at udvide naturområder og ved at sikre

kontinuitet og fri dynamik i naturen,

2) muligheden for at skabe sammenhæng mellem naturområderne,

3) udviklingsmuligheder for friluftslivet,

4) muligheder for erhverv og erhvervsudvikling, og

5) hvordan viden om områdets værdier kan formidles.

Stk. 3. På grundlag af redegørelsen skal der i planen fastsættes mål for nationalparkens udvikling, for så vidt angår de emner, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 4. Nationalparkplanen skal beskrive, hvordan de fastsatte mål kan opnås, hvordan den forventede indsats prioriteres i planperioden, og hvordan befolkningen vil blive inddraget i arbejdet.

Stk. 5. Nationalparkplanen skal ledsages af en redegørelse for, om planens virkeliggørelse er afhængig af tilladelser eller dispensationer fra anden lovgivning.

§ 19. Nationalparkplanen må ikke stride mod følgende planlægning:

1) Vandplaner og Natura 2000-planer og handleplaner for realiseringen af disse planer efter lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven),

2) Natura 2000-skovplaner efter skovloven,

3) regionale udviklingsplaner, kommuneplaner og lokalplaner efter lov om planlægning og

4) råstofplaner efter råstofloven.

Nationalparkplanens tilvejebringelse og revision m.v.

§ 20. Forud for udarbejdelsen af et forslag til nationalparkplan indkalder nationalparkfonden ideer, forslag m.v.

Stk. 2. Indkaldelsen skal indeholde en kort redegørelse for formålet med nationalparken og grundlaget for oprettelsen. Der redegøres endvidere for hovedspørgsmålene i forbindelse med planlægningsarbejdet.

Stk. 3. Indkaldelse sker ved offentlig annoncering med angivelse af en frist på mindst 12 uger for afgivelse af ideer og forslag m.v.

Stk. 4. Nationalparkfonden skal forestå en oplysningsvirksomhed til brug for en offentlig debat om nationalparkplanen.

§ 21. Når fristen efter § 20, stk. 3, er udløbet, kan nationalparkfonden vedtage et forslag til nationalparkplan.

Stk. 2. Forslaget offentliggøres med en frist for fremsættelse af indsigelser m.v. på mindst 12 uger.

§ 22. Samtidig med offentliggørelsen af et forslag til nationalparkplan sendes det til miljøministeren og øvrige statslige, regionale og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget.

Stk. 2. Forslaget sendes endvidere til

- 1) ejere af ejendomme, der berøres af forslaget, og
- 2) de foreninger og organisationer, der er nævnt i § 30, og som har bedt fonden om at blive underrettet.

§ 23. Efter udløbet af fristen i § 21, stk. 2, kan nationalparkfonden vedtage planen endeligt.

Stk. 2. Hvis der efter udløbet af fristen i § 21, stk. 2, foretages væsentlige ændringer af forslaget til nationalparkplan, skal det ændrede forslag udsendes til offentlig debat i mindst 8 uger, inden forslaget kan vedtages endeligt.

§ 24. Nationalparkfonden foretager offentlig annoncering af den endeligt vedtagne nationalparkplan. Ved offentliggørelsen skal der gives klagevejledning og oplysning om klagefrist. Planen skal være offentligt tilgængelig.

Stk. 2. Samtidig med offentliggørelsen orienteres miljøministeren og de myndigheder, der er nævnt i § 22, stk. 1, og enhver, der har gjort indsigelse efter § 21, stk. 2, mod nationalparkplanen.

§ 25. Nationalparkfonden reviderer nationalparkplanen hvert 6. år. Revisionstidspunktet skal tilpasses Natura 2000-planlægningen efter miljømålsloven, således at nationalparkplaner revideres senest 2 år efter, at Natura 2000-planen er vedtaget eller revideret.

Stk. 2. Som grundlag for revisionen udarbejder og offentliggør fonden en redegørelse for udviklingen i nationalparken, herunder en evaluering af de opnåede resultater i den forløbne planperiode.

Stk. 3. Ved revisioner af nationalparkplaner finder reglerne i dette kapitel for tilvejebringelse af nationalparkplaner anvendelse.

Stk. 4. Der kan efter behov udarbejdes mindre ændringer i planperioden. Ved mindre ændringer kan fonden undlade at følge reglerne i § 20 om indkaldelse af ideer og forslag m.v.

Stk. 5. Fondens kan udarbejde tillæg til nationalparkplanen i planperioden, hvis der er behov for det. Reglerne om tilvejebringelse af nationalparkplaner i dette kapitel finder anvendelse.

Kapitel 6

Administrative bestemmelser

§ 26. Miljøministeren kan træffe beslutning eller fastsætte regler om markedsføring af nationalparkerne.

§ 27. Miljøministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet statslig myndighed eller efter forhandling med vedkommende minister andre statslige myndigheder til at udøve de beføjelser, der i denne lov er henlagt til ministeren.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse, herunder at de ikke skal kunne påklages.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om udøvelsen af de beføjelser, som en anden statslig myndighed efter forhandling med vedkommende minister bliver bemyndiget til at udøve efter stk. 1.